

Mill. Kr. paa eet Aar skulde afbetales ved Hjælp af denne Skat.

Det var nogle højst mærkelige Udtalelser; den højtærede Minister kom med om, at der ikke er noget videre Tryk ved Formue- og Indkomstskatten her i Landet, at den ikke havde Indflydelse paa Produktionen, idet det kun var af Nettoudbyttet af Produktionen, at den svaredes. Det gælder nu for det første ikke Formueskatten, og hvad Indkomstskatten angaar, saa er det jo meget rigtigt, at naar Nettoudbyttet gaar ned, saa gaar ikke alene det absolutte Beløb, der svares i Skat, ned, men saa gaar ogsaa Skatteprocenten ned, idet man kommer ned i en lavere Afgiftsklasse. Men det udelukker aldeles ikke, at i en økonomisk Nedgangsperiode kan den lavere Procent og det lavere Beløb virke endnu adskilligt mere trykkende end de højere Beløb under en gunstig Periode. Derfor slaar den højtærede Finansministers Betragtning slet ikke til; og at Formue- og Indkomstskatten hviler som et betydeligt Tryk paa Produktionen, er udenfor enhver Tvivl. Det er ogsaa noget, som den højtærede Minister vil faa bekræftet fra andre Lande med en lige saa høj Beskatning som Danmarks; overalt vil han finde, at det er en Hovedklage, der føres fra Erhvervenes Side: den trykkende Virkning, som netop denne Skat øver paa Erhvervslivet, og jeg har heller ikke fundet det modsagt fra den nationaløkonomiske Teoris Side.

Men den højtærede Minister har nogle mærkelige Midler til at berolige sig i saa Henseende. Han har ved et Besøg paa Randers Amtstue fundet ud af, at Randers Amts Landkommuner betaler mindre i direkte Skat til Staten, end deres Refusion af Aldersrente fra Statskassen andrager. Det er en højst mærkværdig Sammenstilling. I det ene Tilfælde drejer det sig om en Byrde, en Ydelse til Statskassen; i det andet Tilfælde drejer det sig om, at Statskassen letter disse Kommuner en Ydelse, som paahviler dem ifølge Aldersrenteloven. Det er altsaa en Del af Byrden, som Statskassen bærer, men samtidig bærer jo Kommunen en betydelig Del af Byrden. At sige, at dette, at Staten finder det nødvendigt, som den altid har gjort, her at lette Kommunerne for en Del af Aldersrentens Byrde, skulde være et Bevis for, at man ikke trykkes af Statsskatten, er et Ræsonément, der fuldstændig gaar over min Fatteevne. Det er to Ting, der aldeles intet har med hinanden at gøre.

Maa jeg, inden jeg gaar over til enkelte specielle Sager, rette et Spørgsmaal

til den højtærede Udenrigsminister. Det er med Hensyn til Danmarks Forhold til den tyske Toldlov, der som bekendt spiller en Rolle, der er ganske overordentlig uheldig for den danske Landbrugsproduktion, ganske særlig med Hensyn til Heste og Kvæg. Nu er som bekendt Spørgsmaalet om, hvor meget Danmark har at svare, noget, der kan være Genstand for Forhandling, idet der bestaar højere og lavere Satsler indenfor den tyske Toldtarif, og mit Spørgsmaal er da dette: Hvad har Regeringen foretaget sig for at sikre Danmark den gunstigste mulige Stilling med Hensyn til den Tarifklasse, hvorunder vore Varer skal henregnes? Det er et Spørgsmaal, der er af meget stor Betydning for vort Landbrugs-erhverv.

Den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti (Wilmann) udtalte sig særdeles begejstret om den højtærede Statsministers Programtale. Jeg er ikke i Stand til at dele denne Begejstring. Jeg fandt, da jeg sad og hørte den, at vel blev den meget smukt fremført, og vel lød Ordene meget kønt, men den var totalt farveløs, den var saa godt som blottet for virkelig politisk Indhold. Jeg tror, at Programtalen for saa vidt meget korrekt afspejler Uklarheden og Svagheden i hele Ministeriets politiske Stilling. Spaltningen mellem den politiske og den faglige Bevægelse indenfor Socialdemokratiet er ikke noget særlig dansk Fænomen; det er et Verdensfænomen, som vi ser overalt, et Verdensfænomen, der ligeledes overalt virker svækkende overfor det politiske Socialdemokratis Stilling, og som naturligvis ganske særlig virker svækkende dér, hvor Socialdemokratiet har Regeringen.

Jeg var nærmere inde paa dette under Sommersamlingen ved Dagsordensdebatten angaaende Voldgiftsprovisoriet, og jeg skal ikke gentage, hvad jeg den Gang sagde, og ikke komme tilbage til de Forhandlinger, som den Gang førtes. Men at de Begivenheder, der den Gang skete, i høj Grad vidnede om en Svækkelse af det, der er Ministeriets egentlige politiske Basis, nemlig hele det Fagforeningsgrundlag, hvorpaa det hviler, er udenfor enhver Tvivl, og hvor stærk denne Svækkelse er, har jo senere yderligere vist sig gennem Arbejdsmandsforbundets Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund. Dette kunde synes at have den Tendens at trænge Regeringen over i en mere decideret, mere yderliggaaende Retning for at imødegaa den Kritik, at naar Socialdemokratiet faar Magten, bliver det bovlamt, saa bliver det alt for moderat, alt for svagt i sine Kraftytringer, i alt Fald